

NYVIDEN

| SYDDANSK UNIVERSITET | DECEMBER 2007 · NR. 12

Jagten på det perfekte juletræ

side 8

Læs også : **Journalister under mikroskopet**
| **Hvem skal nu bestemme?** | **Nyt center indviet** |
Sygdomme rejser verden rundt | **Et ikon blev indviet**

En kvittering til samfundet

Når man betaler ved kassen, får man en kvittering i hånden, der fortæller, hvad man har købt og betalt for. På samme måde er det også vigtigt og har altid været vigtigt for Syddansk Universitet at give skatteyderne en kvittering på, hvad de får for deres skattepenge hos os. Da det kan være lidt svært at gøre op i kroner og ører med to streger under facit, kvitterer vi i stedet ved at åbne os og bidrage til at udvikle det samfund, som

vi er en del af. Gode rammer og mulighed for at åbne os for samfundet har vi i særdeleshed fået med vores nye campus i Sønderborg, som blev indviet under navnet Alsion tirsdag den 30. oktober.

Med de smukke rammer, det fysiske nærvær og caféen, som stedet "hvor alle mødes", er det ikke så sært, at vores fremtidige yndlingsstuderende Simon, der pendler med DSB direkte til døren til SDU i Sønderborg fra Vamdrup, falder hurtigt

til og bliver glad for sit studie, negot i kinesisk, som kombinerer nutidigt kinesisk sprog, kinesisk kultur og erhvervsøkonomi. Men det er også sjovt – og dyrt – at gå i byen i "minefeltet" i Sønderborg, så det er svært at få SU'en til at række. Det råder Simon bod

på ved at få sig et studenterjob i en virksomhed i Forskerparken i Alsion. En virksomhed som gerne vil ind på det ekspanderende kinesiske marked.

Simon er ikke fra et hjem med klaver, men han hører så meget om, hvad der foregår i koncertsalen i Alsion, at han køber et abonnement – med studenterrabat – til Sønderjyllands Symfonior-

kesters programserie dér.

Simon gør studierne færdige – næsten til tiden. Med eksamensbeviset i hånden og et godt netværk, som flere rejser til Kina i studietiden har givet ham, bliver Simon iværksætter. Han starter sin egen import-eksport virksomhed med Kina.

Virksomheden har – selvfølgelig – adresse i Forskerpark Syd Alsion.

Selv om Simon er vores fremtidsvision, er han det ikke mere, end at vi med Alsion rent faktisk kan tilbyde ungdommen nog-

le muligheder, som den ikke har haft tidligere, samtidig med, at vi har en enestående mulighed for at bygge den vigtige bro mellem universitetet og samfundet.

– Selv om Simon er vores fremtidsvision, er han det ikke mere, end at vi med Alsion rent faktisk kan tilbyde ungdommen nogle muligheder, som den ikke har.

Af Jens Oddershede, jod@sdu.dk

Indhold

Journalister under mikroskopet side 4

Det perfekte juletræ side 8

Sygdomme rejser verden rundt side 12

Hvem skal nu bestemme? side 16

Nyt center indviet side 19

Et ikon blev indviet side 20

Sygdomme på farten

Med to milliarder flypassagerer, der hvert år flytter sig rundt i verden, kan sygdomme spredes hurtigere end nogensinde før. Derfor bliver der behov for samlede og samtidige indsatser i alle lande, siger lektor i global sundhed

Side 12

Bag om journalisten

Forskning i selvopfattelse
og samfundsrolle

side 4

Juletræet i top

SDU jagter det perfekte træ

side 8

Hvem skal nu bestemme?

Kampen om demokratiet

side 16

Til fest i Alsion

Viden- og kulturcenter indviet

side 20

Journalister under mikroskopet

Syddansk Universitet vil lære landets journalister at kende og er i gang med den første store undersøgelse af, hvem den danske journalist er

En samling løgnagtige sensationsryttere, den fjerde statsmagt eller en flok velbjergede mikrofonholdere.

Alle har en mening om journalister. Men der findes ikke nogen samlet beskrivelse af folket, der hver dag fylder danskernes aviser og elektroniske medier med seneste nyt om stort og småt.

Nu er Morten Skovsgaard Hansen fra Center for Journalistik på Syddansk Universitet gået i gang med et ph.d.-projekt, der skal

give et præcist billede af, hvem – og hvordan – den danske journalist er.

- Vi ved forbausende lidt om danske journalister, og hvad de mener og tænker. Jeg vil gerne kende journalisternes holdninger, værdier og politiske observans og finde ud af, hvilken indflydelse disse faktorer og andre som arbejdsgiver, baggrund, alder og køn har på det journalistiske produkt.

Hvilken samfundsmæssig rolle og selvopfattelse har danske journalister? Ny forskning på SDU skal bevidstgøre og give indsigt.

Foto fra en redaktion på Dagbladet Børsen: Polfoto.

Hvis man opsøger en advokat, har man en forventning om at få løst sit problem på samme måde uanset hvilken advokat, man nu tilfældigvis finder. Men kan man også vente at få den samme behandling uanset hvilken journalist, man møder, spørger Morten Skovsgaard Hansen.

For at få svar vil han snart sende omfattende spørgeskemaer til flere hundrede danske journalister. Undersøgelsen skal blandt andet belyse journalisternes samfundsmæssige rolle og selvopfattelse samt afsløre, hvem og hvad der præger deres valg af historier, vinkler og kilder. Samtidig skal journalisterne svare på, om de synes, de har meget eller (for) lidt indflydelse på, hvad og hvordan de formidler.

- Har journalisten frihed til at lade sin personlige baggrund spille ind i den proces, det er at lave nyheder? Eller sker der en ensretning og synkronisering, der betyder, at journalisten overtager sin organisations mål, normer og rutiner? Det er helt centrale spørgsmål, som kan gøre os klogere på journaliststanden, siger Morten Skovsgaard Hansen, der selv er uddannet journalist.

Et spejl til journalister

Det er Morten Skovsgaard Hansens teori, at selv om vi taler om farvede medier i Danmark, så er forskellen så forsvindende lille, at hvis man tog en måneds forsidehistorier fra hvilken som helst avis og fjernede avisens logo, så ville det være mere end svært at gætte hvilken avis, artiklerne kom fra.

- Derfor tror jeg også, at langt de fleste danske journalister ville kunne skifte mellem stort set alle medier. Selv mellem to medier som Information og Jyllands-Posten, der står som modpoler i dansk journalistik. I udlandet ville det mange steder være utænkeligt at skifte mellem de forskellige holdningsprægede medier, siger han.

– Vi ved forbavsende lidt om danske journalister, og hvad de mener og tænker.

*Morten Skovsgaard Hansen,
journalist og forsker*

Mens han tror, at journalister er dygtige til at sætte deres individuelle holdninger i baggrunden, mener han til gengæld, det kan være så som så med lysten til at arbejde på visse medier.

- Jeg tror, vi vil se, at journalisterne har vidt forskellige mål med deres journalistik. Nogle vil underholde, andre vil være samfundets vogtere, mens andre igen vil fortælle den gode historie. Det tror jeg snarere ligger til grund for journalistens valg af arbejdsplads end politiske holdninger. Samtidig er det min fornemmelse,

at det mere er mediet, der præger journalistens mål end omvendt, forstået på den måde, at hvis en journalist arbejder på en lokalavis, vil hans mål være at formidle den nære historie, og skifter han så til et landsdækkende medie, får han nye kriterier som mål, siger forskeren.

Lignende udenlandske undersøgelser har vist, at der er store forskelle på, hvordan journalister tænker og arbejder, alt efter om de for eksempel kommer fra Nord- eller Sydeuropa eller USA.

Derfor er Morten Skovsgaard Hansen også spændt på, om man vil kunne finde særlige arbejds- og tankemønstre blandt de danske journalister.

- Men uanset hvad undersøgelsen viser, tror jeg, at den vil være en øjenåbner. Det er vigtigt med forskning, der viser, hvad journalister tænker om deres arbejde, og hvordan de bruger sig selv i det, så de kan blive bevidstgjort om, hvilken rolle de har og gerne vil have i samfundet, siger han.

Resultaterne fra undersøgelsen skal desuden sammenlignes med resultaterne fra et andet ph.d.-projekt på SDU, der handler om politisk skævvridning i medierne.

Af Dan Hansen, dan@sdu.dk

“Poker’s Richest”

Student-Poker turneringen er tilbage!

med “2008 Student Poker Championships”

Omfatter:

- \$75.000 i garanterede gevinster
- Live turneringsfinale (der er ikke sparet på noget som helst) i Prag
- Vanvittig efterturneringsfest i Spearmint Casino
- Kvalificer dig online @ vcpoker.com eller live ved turnering på dit eget universitet

Du behøver ikke at spille poker
for at tjene penge på det.

VC Poker Brand Manager programmet
vcpoker.com/success

 vcpoker.com Præsenterer VC Student Poker Championships

På gensyn i Prag

| Fødevarer under pres | ➔

- Jeg tvivler på, at den danske fødevarerbranche er i stand til at holde skansen. Det er selvfølgelig et problem for branchen, men set fra et samfundsperspektiv betyder det måske ikke det helt store. Det står altså ikke skrevet nogen steder, at Danmark for tid og evighed skal have førertrøjen på fødevarerområdet, hvis andre sektorer er mere oplagte for os.

Villy Søgaard, lektor på Institut for forskning og Udvikling i Landdistrikter, til Ingeniøren

| Kvinder klarer sig |

- Kvinder er bedre end mænd til at håndtere tab gennem hele livet – hvad enten det drejer sig om job, ægtefælle eller færdigheder. De er bedre til at opretholde en hverdag. Det tager hårdere på mænd.»

Kaare Christensen, professor på Institut for Sundhedstjenesteforskning, til Jyllands-Posten

| Middelklassens behov |

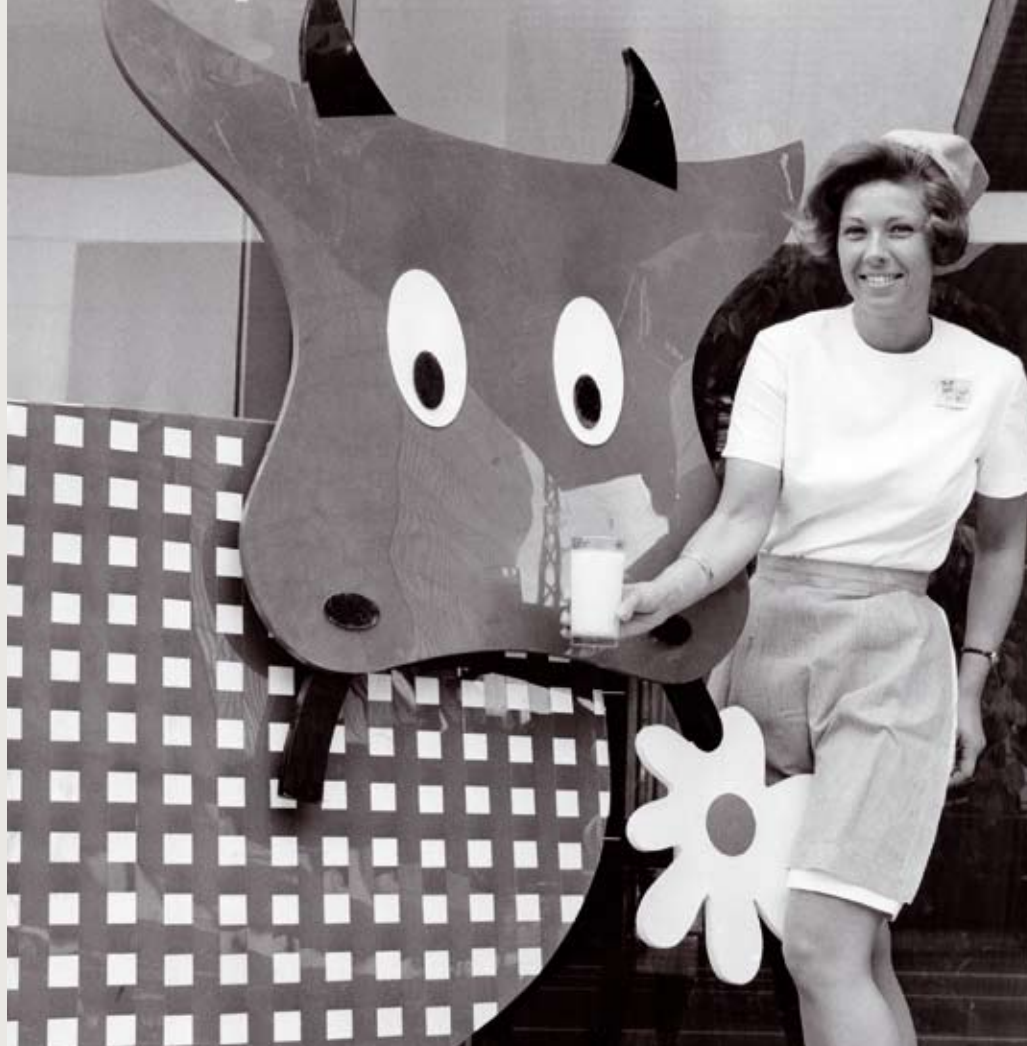
- Med velstandsudviklingen har vi fået råd til Mercedes og fladskærme. Samtidig oplever vi, at vores forældre ikke får en ældrepleje af en standard, vi forventer, og at vores børns lejrskole bliver aflyst. Og hvis middelklassen oplever en stigende afstand mellem deres egen levestandard, og det, de kan få i det offentlige, vil man se en flugt over til private løsninger. Du kan spørge, om ikke det er en dommedags-profeti. Men i det lange perspektiv er jeg ikke i tvivl om, at middelklassen så vil kigge andre veje for at få tilgodeset deres behov og efterspørgsel.

Asbjørn Sonne Nørgaard, professor på Center for Velfærdsstatsforskning, til Weekendavisen

| Løn er tabu |

- Det er mere tabubelagt end sex. Folk er bange for, at det skaber dårlig stemning, hvis de nu tjener mere end deres kollega. Vi har en harmoni-orientering og vil helst heller ikke have konflikter på arbejdet.

Pernille Tanggaard Andersen, adjunkt på Institut for Sundhedstjenesteforskning, til 24timer

Det står altså ikke skrevet nogen steder, at Danmark for tid og evighed skal have førertrøjen på fødevarerområdet, siger lektor Villy Søgaard fra på Institut for forskning og Udvikling i Landdistrikter. Foto: Polfoto.

| Kendisser tabte |

Resultatet af valget er evident. Det viser, at vælgerne er klogere end dem, der tror, at det betyder alt at være kendt. Men det er ikke nok, at man er en god fodboldspiller, kan danse eller er en dygtig forretningsmand. Man skal også udvise et ægte engagement, man skal gøre sig fortjent til at sidde i Folketinget. At Helle Sjelle slår Paula Larraín i København, siger alt.

Troels Mylenberg, uddannelsesleder på Center for Journalistik, til Jyllands-Posten

| Vold på mobil |

- Man får vendt det på hovedet ved at sige, at fordi mobiltelefoner eksisterer, får vi vold. Det er i virkeligheden omvendt: Volden eksisterer allerede blandt børn og unge, hos nogle få.

Carsten Jessen, professor på Institut for Litteratur, Kultur og Medier, om fænomenet happy slapping til jp.dk

| Etik på nettet |

- Teknologien vil blive ved med at gribe ind i vores liv på nye måder, og derfor er det utrolig vigtigt, at man fra tidligt i barndommen lærer at være moralsk ansvarlig. Også på internettet – eller måske i særlig grad på internettet. For her er der ingen, der hjælper dig.

Thomas Ploug, IT-Vestleder på Institut for Matematik og Datalogi, til Fyens Stiftstidende

| DF undertippes |

- Mange DF-vælgere er stadig flove over at sige, at de stemmer på Dansk Folkeparti, når analyseinstitutterne ringer. Det er tabu. Mange opfatter dem stadig ikke som politisk korrekte. Derfor bliver de undertippet i målingerne.

Robert Klemmesen, adjunkt på Institut for Statskundskab, til avisen.dk

| Død forfatter sælger |

- I moderne markedsføring er storytelling vigtig, og det er ganske enkelt en god historie, at han døde forholdsvis ung, inden bøgerne blev udgivet. Ligesom det er en god historie, at der er skænderier om, hvem der skal arve hans bo.

Lars Ole Sauerberg, professor på Institut for Litteratur, Kultur og Medier, om bestsellerforfatteren Stieg Larsson

| Valgtemaer |

- Vi er måske bange for terrorister, men det er ikke sådan, at de står klar ved Danmarks grænser, beredte til at invadere landet. Der er heller ingen fare for atomkrig, og derfor er det måske ikke så tilfældigt, at danskerne vender blikket indad og hellere vil snakke ældre og offentligt ansatte.

Christian Elmund-Præstekær, ph.d.-studerende ved Institut for Statskundskab, til Dagbladets Bureau

I fremtiden behøver man ikke stå tidligt op for at sikre sig det smukkeste juletræ til stuen. SDU står i spidsen for et projekt, der skal sikre tusindvis af ens kloner af det helt perfekte juletræ. Foto: Polfoto.

Det perfekte juletræ

Undfanget i en petriskål, båret af en robot og født til et liv med levende lys. Fremtidens juletræer er kloner. Syddansk Universitet står i spidsen for samarbejde mellem forskere og producenter, som skal sikre os en glædelig jul

Et juletræ skal helst være symmetrisk. Så i nogle familier finder manden boremaskinen frem og flytter en af de nederste grene derop, hvor den mangler fra naturens hånd.

Den slags slipper vi for om få år, hvor valget af juletræ kan komme til at stå mellem rækkevis af perfekte graner, der ligner hinanden til forveksling.

Det er lykkedes biologer at klonе og dermed danne kopier af udvalgte grantræer. Og ingeniører og studerende fra Syddansk Universitet har sammen med robotfirmaet Bila A/S været med til at udvikle robotter og en teknologi, som kan automatisere og

effektivisere den tidskrævende proces med at forvandle kim fra juletræsfrø til levedygtige planter.

Projektet, der kaldes Hi Tec Elitetræer, kan blive en stor landvinning for juletræsproducenterne, og de første klonede træer er allerede i jorden.

Det er nordmannsgraner, som nu er fem-ti centimeter høje og gror ved godset Lundbygaard på Sydsjælland hos Collet & Co.

- Jeg har lige været ude at se til dem, og de står glimrende. Når man planter et juletræ, kan man få alt fra et kasteskaf med få grene til et fabelagtigt flot træ. Det fine ved kloning er, at du kan tage udgangspunkt i det allerfineste træ og producere en hel masse tvillinger, millioner eller milliarder af ens træer, siger gods-ejer Bernt Johan Collet.

Han er en af de største producenter af juletræer i Danmark med træer på et areal, der svarer til 500 fodboldbaner. Og han er bestyrelsesformand for Woody Plant Biotech ApS, som samarbejder med forskerne om at udvikle og afprøve systemet.

Hi Tech Elitetræer er opstået via det syddanske kompetencenetværk Robocluster, hvor erhvervsfolk og forskere mødes. Palle Hermansen, der ingeniør og lektor på Mærsk Mc-Kinney Møller Instituttet på Syddansk Universitet, er således projektleder for Hi

FAKTA

Det perfekte juletræ

Det perfekte juletræ udvikles i projektet Hi Tec Elite-træer. Højteknologifonden støtter projektet med cirka halvdelen af budgettet på 7 mio. kr. Det afsluttes med prøvekørsel i foråret og bliver fondens første gennemførte projekt. Der er stor interesse for systemet i udlandet.

Tech Elitetræer, som også tæller Vævs-
kulturlaboratoriet fra Københavns Universitet,
kimplanteproducenten Vitroform og robot-
firmaet Bila A/S.

Født i et drivhus

Danmark er Europas største eksportør af
juletræer, for 12 millioner af de 70 millio-
ner juletræer, som årligt sælges i Europa, vokser herhjemme. Og
en mere effektiv dyrkning er en drøm, der kan gå i opfyldelse for
de store producenter.

I dag er det kun en femtedel, der ender som bedste kvalitet. Klo-
ning kan bringe antallet op omkring fire femtedele.

- Et idealt træ bliver kopieret til mange ved at klonе kim fra frø.
Når et hormon tilsættes, begynder kimet at danne flere plantefo-
stre. Det klares manuelt, men derfra kan robotter overtage arbej-
det, forklarer projektleder Palle Hermansen.

Biologerne har defineret, hvad der er gode og dårlige kim, og
forskerne på Mærsk Instituttet har udviklet et 'robotsyn,' som kan
automatisere processen. Det kaldes computer vision.

En robot kan således finde de bedste kim, mens de er mikrosko-
pisk små, og sortere de dårlige fra. Når de er vokset, kan robotter
udplante de gode spirer.

- Når spirerne er 1 mm tykke og 3-4 mm lange bliver de kørt på
bånd hen over et lysbord. Et kamera kigger ned og giver robotten
besked om, hvilke koordinater de gode kim ligger på. Det er piece
of cake at få kørt robotten hen til båndet, men det har krævet
mange forsøg at få den til at tage de rigtige kim uden at beska-
dige dem, siger Palle Hermansen.

Plantefostrene bliver dannet i sterile omgivelser i et væksthuis.
Siden skal de gro videre i en bakke på en kost af vand og sukker,
indtil de igen med robøthjælp placeres i plugs, der minder om
filteret på en cigaret. Der gror de så, indtil de er store nok til at
blive flyttet fra væksthuset og plantet ud på en mark.

Væk med skyklapperne

Hver dag i denne tid forlader lastbiler læsset med juletræer Lund-
bygaard med kurs mod have- eller byggecentre i Tyskland og Eng-
land eller et torv i Paris. Det er højsæson hos Collet & Co., og hvor-

– Det fine ved kloning er, at
du kan tage udgangspunkt i det
allerfineste træ og producere en
hel masse tvillinger, millioner
eller milliarder af ens træer.

Bernt Johan Collet, juletræsproducent

for overhovedet bruge tid på at deltage i
udviklingsarbejde?

- Det er en stor økonomisk fordel, hvis
vi kan undgå spild, det er spændende
at være med til at udvikle noget nyt, og
så er det fascinerende, at det er teknisk
muligt, siger Bernt Johan Collet.

Fagligt er opgaven udfordrende for for-

skerne på Syddansk Universitet, fordi mange teknologier er for-
enet i projektet.

- Samarbejdet med producenten giver meget, og vi får løftet
nogle sten, som vi måske ikke ville have kigget under, for i hver
faggruppe har vi nogle skyklapper på. Det er virkelig skægt og
spændende at få så mange vinkler på det, siger Palle Hermansen.
De klonede træer kan komme i handlen om fire-fem år. Så mens
tid er, må vi nyde juletræsture i familien med diskussioner om,
hvad der er det flotteste juletræ. Men ryger romantikken ikke,
hvis juletræerne bliver ens hos Lefevre i Nice, Schmidt i Nürnberg,
familien Jones i Newcastle og Hansen i Nyborg?

Helt ens bliver de aldrig, beroliger Bernt Johan Collet.

- Det er ligesom med enæggede tvillinger, arven slår kraftigt igen-
nem. Men miljøet betyder selvfølgelig også noget. Hvis en solsort
sætter sig på en top og den knækker, kommer det ene træ et par
år bagud i sin udvikling. Forskellig jordbund og dagslængde spiller
også ind, siger han.

Målet er heller ikke at strø ensartede superjuletræer ud over hele
Europa. For køberne vil have forskellige træer.

- I Danmark vil vi have et lidt smalt og tæt træ, men ikke som et
Chip- og Chaptræ, der er klippet nærmest som en konisk hæk.
Lige nu er Nordmannsgran mode, men tidligere sværgede man
til rødgran. I England vil de have et bredt og tæt træ, og det skal
være lidt smallere til tyskerne. Juletræet er forholdsvis nyt i Frank-
rig, så der er ingen mode endnu, siger Bernt Johan Collet.

I øvrigt gemmer udviklingsfirmaet Woody Plant Biotech arveanlæg
fra 650 forskellige typer grantræer. Så der er grobund for mange
forskellige træfamilier i fremtiden.

Af Lis Agerbæk Jørgensen, laj@dbmail.dk

Rødgran eller ædelgran

I Palle Hermansens familie er det konen, der vælger træet. Som regel køber de juletræ et sted, hvor træerne allerede er fældet.

- Jeg løfter træerne op, og så vælger hun. Sorterne skifter lidt. Jeg foretrækker en helt almindelig rødgran. Men det er der vel lidt mode i. Desværre kan vi ikke kloner dem, så de står med pynt og det hele, smiler Palle Hermansen.

Collet & Co. har nordmannsgraner på markerne og ingen rødgraner. Og hvilket juletræ er det smukkeste set med producentens øjne?

- Det er totalt ligegyldigt, hvad jeg synes. Det er markedet, der bestemmer. Men det kan give voldsomme udfald fra min bagperron og vanskeligheder med min kone og børn, hvis træet er forkert. Det skal være midt mellem smalt og bredt, med en masse grene, så der er plads til en masse kurve, og med en vis afstand imellem, så vi kan sætte levende lys på, uden at de brænder grenene ovenover, siger Bernt Johan Collet.

En medarbejder vælger det juletræ, som ender i godsets stue juleaften.

Skriv speciale for Danske Bank-koncernen

Skal du i gang med at skrive speciale? Og har du lyst til at komme tæt på en af Nordeuropas største finanskoncerner? Så kan du nu søge om at deltage i Danske Speciale 2008, hvor studerende over hele landet skriver deres speciale i samarbejde med Danske Bank-koncernen. Specialerne bliver vurderet af vores topledelse, og det bedste præmierer vi med en tur til New York.

Vi er interesserede i specialeansøgninger fra alle studieretninger – lige fra finansiering, økonomi og investering til kommunikation, organisation og it. Du styrer selv emne, metode og problemstilling, men når vi vurderer din ansøgning, lægger vi selvfølgelig vægt på relevansen for Danske Bank-koncernen.

Sidste frist for at søge er den 14. december 2007.

Læs mere om emneforslag, forløb og ansøgning på www.danskebank.dk/danskespeciale

Danske Bank

Sygdomme rejser verden rundt

De seneste års store epidemier som SARS og fulgeinfluenza har vist, at klodens sundhedsproblemer kræver en samlet og samtidig indsat, siger landet første lektor i global sundhed

Smitsom leverbetændelse er en af de sygdomme, børn af indvandrere risikerer at få med hjem til Danmark, når de har været på ferie hos familie. Tuberkulose er en anden upåagtet rejsefælle hos mange nydanskere, mens HIV i stigende omgang bæres hjem af heteroseksuelle danske mænd, der har været på ferie i Thailand.

- Sygdomme respekterer ikke grænser, og de kan i dag flytte sig ekstremt hurtigt, så manglende behandlingsmuligheder eller ukontrollerede epidemier på den anden side af kloden kan få pludselige og uventede konsekvenser i vores eget sundhedsvæsen, siger Morten Sodemann fra Klinisk Institut på Syddansk Universitet. Han er netop blevet ansat som lektor i global sundhed samtidig med, at han er blevet overlæge i infektionsmedicin med ansvar for indvandrermedicin på Odense Universitetshospital.

Det er den første stilling af sin art i Danmark, men Morten Sodemann forudser, at der i de kommende år bliver langt større fokus på sammenhængen mellem lokal og global sundhed. Ikke mindst fordi de to milliarder flypassagerer, der hvert år flytter sig rundt i verden, kan sprede smitsomme sygdomme hurtigere end nogensinde før.

- De seneste års store epidemier som SARS og fugleinfluenza har vist, at en række af klodens største sundhedsproblemer kræver en samlet og samtidig indsats i alle lande. Der er behov for tværfaglige værktøjer, for det er ikke kun sundhedsvæsenet, der kan blive nødt til at træffe hurtige beslutninger. Politikere, politi, luftfartselskaber m.fl. skal også reagere og samarbejde om at oprette et beredskab, siger Morten Sodemann.

>

De to milliarder flypassagerer, der hvert år flytter sig rundt i verden, kan sprede smitsomme sygdomme hurtigere end nogensinde før. Denne familie, der i april 2003 ankom fra Beijing til Incheon i Sydkorea, havde valgt at bære maske for at beskytte sig mod SARS. Foto: Scanpix

<

Da sygdommen SARS i foråret 2003 brød ud i flere lande i Sydøst-asien, lykkedes det således at få sygdommen under kontrol i løbet af få måneder.

- Det stod hurtigt klart, at der var tale om en ekstrem smitsom virus, men der gik lang tid, inden man fandt ud af, hvordan den smittede. Politikerne traf en række beslutninger for at undgå smittespredning, og videnskabsfolk rundt om i verden blev sat til at lave hurtige specialdesignede studier for at finde smittevejene. På den måde har SARS – og fugleinfluenzaen – været gode lærestreger, fordi de har vist os, hvor effektiv en intensiv global indsats kan være, siger Morten Sodemann og tilføjer:

- Flere fattige lande har da også peget på, at de sygdomme, der hærger deres lande, formentlig kunne udryddes, hvis verden reagerede på samme måde over for dem, som den reagerede over for SARS.

Tænk global fra starten

Morten Sodemanns første opgave bliver at få global sundhed på tavlen i de uddannelser, som Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet udbyder. Senere kan det komme på tale at arrangere kurser og uddannelser i global sundhed for læger, sygeplejersker, sundhedsøkonomer m.m.

- De studerende kommer til at agere i en verden, hvor sundhed i stigende grad opfattes som et globalt ansvar – både fordi sygdommene rejser hurtigere, og fordi den øgede internationale kontakt tydeliggør, at der er urimelige forskelle i adgangen til et sundt liv. - I dag er der en tendens til at betragte sundhed i den fattige del af verden ud fra et velgøringsperspektiv – altså hvor er det dog synd, nu skal vi komme og hjælpe. Men de studerende skal helt fra starten lære, at sygdomme bør forstås og bekæmpes i den sammenhæng, de opstår, og at det kræver et anderledes og internationalt samarbejde, som de skal være en del af, siger han.

Da Morten Sodemann, 47 år, selv studerede medicin på Aarhus Universitet, var han udsendt til et projekt i Guinea Bissau i Vestafrika, og det vakte hans interesse for sundhedsforholdene i andre dele af verden. Han har i flere år arbejdet med infektionsmedicin

og tropemedicin – og han er med i et mangeårigt forskningsprojekt om, hvordan sundhedsvæsenet i en række afrikanske lande håndterer alvorligt syge børn.

Han håber, at han i den nye stilling kan være med til at etablere flere forskningsprojekter i den fattigste del af verden, især i Afrika.

- Vi forstår godt årsagerne til en række af de sygdomme, der opstår i de fattige lande, og vi ved også, hvordan man kan behandle dem. Men der er brug for tværfaglig forskning i sundhedsstrategier, så landenes sparsomme sundhedsressourcer kan udnyttes optimalt. Man risikerer for eksempel at dræne et helt

lands sundhedsvæsen, hvis man beslutter, at alle HIV-smittede skal have medicin, siger Morten Sodemann.

Syddansk Universitet har i forvejen en række stærke forskningsområder, som kan indgå i fremtidige samarbejder og projekter om globale sundhedsaspekter. Folkesundhedsvidenskab, miljømedicin og sundhedsøkonomi er således felter, hvor universitetet kan bidrage til større nationale eller internationale projekter.

**– SARS – og fugleinfluenzaen
– har været gode lærestreger, fordi de har vist os, hvor effektiv en intensiv global indsats kan være.**

Morten Sodemann, lektor og overlæge

Indvandrermedicin

Tværfaglighed er også kodeordet bag den del af Morten Sodemanns arbejde, der foregår på Odense Universitetshospital. Her skal han opbygge en specialenhed for indvandrermedicin.

- Vi kan se at indvandrere – også anden og tredje generationer – bruger sundhedssystemet forkert, fordi de ikke får den rigtige information. Mange kommer på sygehuset for sent, og de kommer måske igennem for dyre og mistolkende undersøgelser, fordi de ikke bliver forstået i sundhedssystemet. Det kan betyde, at sygdomme som for eksempel tuberkulose opdages for sent, siger Morten Sodemann.

- Vi har som læger en pligt til at forstå vores patienter, og derfor opretter vi en enhed, hvor lægerne – både praktiserende læger og sygehuslæger – kan henvende sig, hvis de er i tvivl om en patient, siger han.

Af Bente Dalgaard, bda@sdu.dk

Tættere på... ...drømmene

I KPMG får du mulighed for at gøre dine karrieredrømme til virkelighed. Det gælder, uanset om du vil bore i dybden som specialist, få overblikket som generalist eller gå forrest som leder. Dine udviklingsveje er utallige. Samtidig får du et CV i absolut topklasse og chancen for at arbejde i udlandet.

KPMG er en markedsledende revisions- og rådgivningsvirksomhed med mere end 1.400 medarbejdere fordelt på kontorer over hele Danmark. Vi er samtidig en del af det globale KPMG-netværk med kontorer i 150 lande. I vores verden er stærke menneskelige relationer afgørende. Derfor er vores mål at komme tættere på. Tættere på vores kolleger. Tættere på vores

marked. Tættere på vores kunder – altid uden at miste den nødvendige uafhængighed. Det kræver indsigt i et univers, der spænder fra mindre danske virksomheder til store internationale koncerner.

kpmg.dk

Hvem skal nu bestemme?

Det tog cirka 70 år, fra Danmark fik sin første grundlov, og til alle definitivt havde accepteret den, viser ny doktordisputats

I efteråret 1885 var landets regeringsleder, Estrup, udsat for et attentatforsøg, da en ung typograf forsøgte at skyde ham. Det mislykkedes dog, da kuglen prellede af på en knap. Samme år var der oprør flere steder i landet – i Brønderslev var urolighederne så store, at gendarmeri fra det meste af Nordjylland blev tilkaldt, og betjentene slog hårdt ned på utilfredse borgere. Der blev erklæret undtagelsestilstand i området, og i et forsøg på at holde befolkningen i skak besluttede Estrup at stramme straffeloven, og han forbød reelt sine politiske modstandere at ytre sig.

Selv om Danmark undgik revolutioner og voldsomme blodsudgydelser, var vores vej til demokrati og parlamentarisme i flere perioder ganske dramatisk.

I virkeligheden gik der mere end 70 år med forfatningskampe og brud på grundloven, før alle politikere samt kongehuset definitivt tog de nye tider til sig.

Det er nogle af de emner, som bliver taget under behandling i en disputats af historikeren Claus Friisberg. Han har netop forsvaret den filosofiske doktorgrad ved Syddansk Universitet.

Slingrekurs

- I almindelighed anser man forfatningskampen som en, der foregik fra 1870-1901. Imidlertid var der allerede talrige konflikter fra 1848, og de fortsatte helt frem til 1920 og påskekrisen, hvor Kong

Christian X imod Folketingets flertal afskedigede statsminister Zahle, fortæller Claus Friisberg.

I sin disputats argumenterer han for, at den første grundlov i juni 1849 i virkeligheden allerede åbnede for parlamentarismen, selv om den formelt set fortsat gav kongen en vis magt, da denne skulle udpege regeringen.

- Mit synspunkt er, at man ikke kun skal se på grundlovens ordlyd.

Man skal også vurdere, hvad der rent faktisk kom ud af den. Politikerne havde jo også mulighed for at fortolke indholdet, og spørgsmålet var så, hvor demokratisk de ville gøre den, siger Claus Friisberg og tilføjer:

- Kong Frederik den 7. var også med til at sætte skub i udviklingen. Han var ikke meget for at være enevældig konge, og han følte heller ikke, at hans evner rakte til den slags. Så han havde det fint med, at politikerne fik ansvaret.

Alligevel var der ifølge Claus Friisberg dog

tale om lidt af en slingrekurs – både fra skiftende ministre og fra kongens side.

Det var nemlig langt fra alle, der bifaldt de nye tider, som blandt andet betød, at flere dele af befolkningen fik valgret. Det var en svær pille at sluge for dele af adelen og godsejerne på trods af, at loven også havde klare begrænsninger. For eksempel gjaldt valgloven kun for mænd over 30, mens kvinder, fattighjælpsmodtagere, tjenestefolk, alkoholikere, kriminelle og tosser ikke fik indflydelse.

>

De nye tider, som blandt andet betød, at flere dele af befolkningen fik valgret, var en svær pille at sluge for dele af adelen og godsejerne.

<

- Selvfølgelig vil vi i dag synes, at det var en meget snæver lov, men efter datiden var den ganske demokratisk, påpeger Claus Friisberg.

En af de stærkeste modstandere blev højremanden J.B.S. Estrup. Fra 1875 og næsten 20 år frem var han landets statsminister, eller konseilspræsident, som det hed dengang. I Claus Friisbergs disputats underkastes han en større analyse.

Ligeglad med flertallet

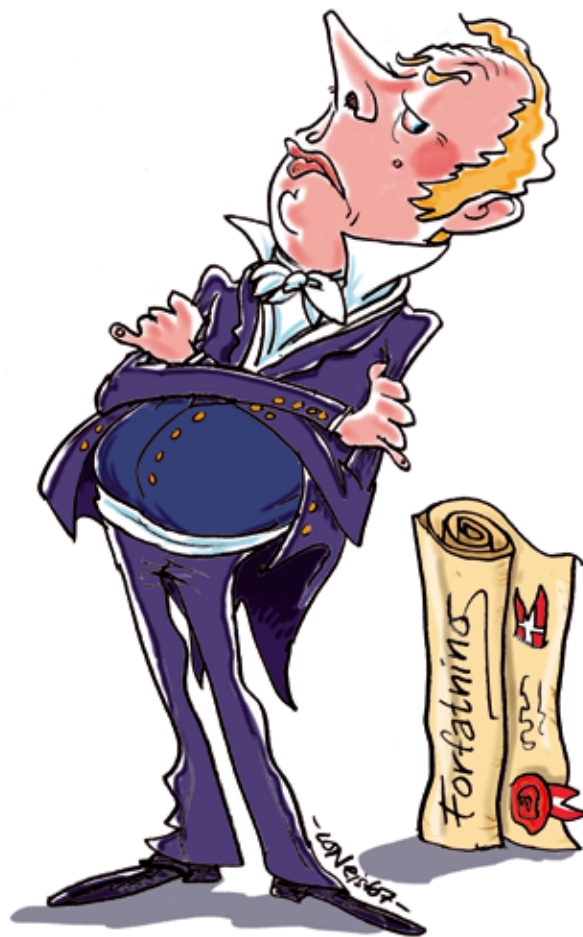
- Egentlig troede jeg, at Estrup var en stærk person, men undervejs i mit arbejde fandt jeg ud af, at han mest var stædig. Han ville ikke give slip på magten, og derfor blev han presset til at bruge nogle midler, han nok ikke oprindeligt havde tænkt sig, vurderer Claus Friisberg.

Her tænker historikeren først og fremmest på, at Estrup i lange perioder regerede uden om Venstre og flertallet og i stedet udstedte provisoriske (midlertidige) love. Det var en meget uholdbar situation for landet og førte til store frustrationer blandt både politikere og i den almindelige befolkning.

En af modstanderne var den daværende venstremand, Viggo Hørup, som formulerede de berømte ord, der også har givet navnet til Claus Friisbergs disputats "Ingen over og ingen ved siden af Folketinget".

En anden var teologen og politikeren Ditlev Gothard Monrad, der stod bag teksten til grundloven, og de to er også blandt dem, der får en større plads i disputatsen.

- Der var i det hele taget mange spændende diskussioner. Også ude i befolkningen, hvor det blev mere udbredt at holde avis, og hvor andelsbevægelserne skød frem, så der var mange ting i bevægelse. Det var også derfor, at det blev vanskeligere for Estrup at fortsætte sin enerådige stil ved at udstede provisoriske love uden om Venstre og siden også Socialdemokratiet. Modstanden mod ham kulminerede omkring 1885, og man må sige, at han havde fået arbejdet sig ud i noget, der mindede om et forsøg på

statskup, og det er ret enestående i nyere politisk historie, siger Claus Friisberg.

Ifølge ham var det dog ikke sidste gang, at vores grundlov blev kraftigt bøjet. Kongerne kunne også have deres problemer med kun at stå ude på sidelinjen, og så sent som i 1920 brød Kong Christian X grundloven.

Det skete under den såkaldte påskekrise, da kongen uden om Folketingets flertal afskedigede statsminister Zahle, som han var stærkt utilfreds med.

- Jeg tror ikke, at kongen ønskede et statskup. Men problemet var, at han handlede helt på egen hånd, og han indså efterfølgende, at sådan fungerer parlamentarismen ikke. Havde han ikke lært af sine fejl, kunne det have ført til, at vi mistede monarkiet, sådan som det var sket mange andre steder i Europa, vurderer Claus Friisberg.

Hans doktordisputats er udkommet på Vestjysk Kulturforlag, hvor den i to bind fylder knap tusind sider. Også her er titlen "Ingen over og ingen ved siden af Folketinget. Partiernes kamp om forfatningen 1848-1920."

Af Kent Kristensen, kk@sdu.dk

FAKTA

Grundloven

Vores grundlov blev indført i 1849 og har siden fået indføjet en række ændringer i 1855, 1863, 1866, 1915, 1920 og senest i 1953. Inden 1849 havde vi enevælde – det vil sige, at kongen havde både den lovgivende, udøvende og den dømmende magt.

Nyt center indviet

Nu behøver de studerende på Syddansk Universitet kun at handle ét sted

En ny butik er skudt op på SDUs hovedstrøg. Varelageret består af alverdens serviceydelser, og kunderne er de studerende. Der er tale om det nye Vejlednings- og KarriereCenter, som netop er blevet indviet.

Det er således blevet samlet til én enhed i helt nye lokaler midt på Gydehatten i Odense, og ifølge afdelingslederen, Thorbjørn Jensen, er placeringen ikke nogen tilfældighed:

- Vi ønsker at være synlige i dagligdagen. Det er vigtigt, at de studerende lægger mærke til os, når de færdes på universitetet, og at de ved, at det er her, de skal henvende sig, hvis de har brug for hjælp. Med den nye struktur er centret blevet en såkaldt one-stop-shop – altså et sted, der tager sig af samtlige spørgsmål, der måtte dukke op hos den studerende under uddannelsen på SDU. I alt sidder 11 ansatte klar til at hjælpe, hvis en studerende har brug for det.

Det kan være, at vedkommende er kørt fast i sit studium, har eksamensangst, er usikker på valg af studiekompositioner eller bare ikke trives. Eller at vedkom-

mende gerne vil have en snak om sine karrieremuligheder, hjælp til en praktikplads eller en jobansøgning.

- Populært sagt tager vi os af den studerende fra første dag på uddannelsen, og

– Populært sagt tager vi os af den studerende fra første dag på uddannelsen, og indtil vedkommende er blevet færdig og har fået job.

Thorbjørn Jensen, afdelingsleder

indtil vedkommende er blevet færdig og har fået job, fortæller Thorbjørn Jensen. Centret har også en jobbank og afholder fællesarrangementer for erhvervsliv og studerende. Og med indvielsen af den nye butik fastholder SDU sin position som et universitet, der gerne vil i dialog med sine studerende.

- I virkeligheden er det i alles interesse. Hvis de studerende trives, får de selv en bedre studietid. Og universitetet får sandsynligvis færre unge, der dropper ud undervejs eller er unødigt lang tid om at blive færdige, siger Thorbjørn Jensen.

Læs mere på www.sdu.dk/karriere

Af Kent Kristensen, kk@sdu.dk

Der dukkede også mange fra universitetets personale op for at fejre indvielsen. Her ses blandt andet universitetsdirektør Per Overgaard Nielsen i grå jakke ved siden af centrets leder, Thorbjørn Jensen.

Foto: Steen Høyer.

Et ikon blev indviet

Dronningen og Kronprinseparret deltog i indvielsen af Sønderjyllands nye viden- og kulturcenter: Alsion

Et ikon, et pejlemærke, et kraftcenter... Alsion blev beskrevet i mange begejstrede vendinger, da det nye viden- og kulturcenter i Sønderborg blev officielt indviet den 30. oktober. Dronning Margrethe, kronprins Frederik og kronprinsesse Mary deltog i indvielsen, som fandt sted i koncertsalen med taler og en kort koncert med Sønderjyllands Symfoniorkester.

Fotos: Lene Esthave.

Inden koncerten og talerne blev Dronningen og Kronprinseparet vist rundt i den store bygning, hvor chefarkitekt Kim Herforth Nielsen fra 3xNielsen fortalte om arkitekturen og tankerne bag bygningen. Desuden præsenterede kunstneren Olafur Eliasson selv sit store værk på væggen ved koncertsalen.

Flere af dagens talere understregede, at Alsion er en vision, der er vokset undervejs, siden ideen opstod i slutningen af 1990'erne.

- Ikke mange af os havde forestillet os, at det skulle blive så integreret, sagde rektor Jens Oddershede, der fremhævede den store lokale opbakning til byggeriet, der ikke kun kom til at rumme Syddansk Universitets nye campus i Sønderborg og en forskerpark, men også blev hjemsted for regionens symfoniorkester.

Syddansk Universitet i Sønderborg har fokus på ingeniørområdet, erhvervsstudier og samarbejde over grænser. Alsion rummer således de to institutter: Mads Clausen Instituttet for Produktinnovation og Institut for Grænseregionsforskning samt en afdeling af Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab.

Af Bente Dalgaard, bda@sdu.dk

◀ SDU-økonom i ekspertpanel

Sundhedsøkonom Kjeld Møller Pedersen, der er professor ved Institut for Sundhedstjenesteforskning på Syddansk Universitet, er med i et nydæmt ekspertpanel, der skal hjælpe politikerne i folkettingen og regionerne med at forbedre det danske sygehusvæsen. Inden valget blev udskrevet, nåede regeringen at afsætte 25 milliarder kroner, der skal bruges på at fremtidssikre hospitalsvæsenet og dermed garantere patienterne bedre behandling.

Ekspertpanelet skal blandt andet vurdere konkrete større anlægsprojekter i regionernes fremtidige sygehusstruktur og afgive indstilling til rege-

ringen om, hvorvidt enkelte projekter opfylder de fastsatte målsætninger og principper for kvalitet, finansiering og øget produktivitet. Panelet skal samtidig vurdere, om de enkelte projekter er fornuftige set i sammenhæng med den samlede strukturudvikling i sundhedsvæsenet. Etableringen af Ekspertpanelet er aftalt mellem regeringen og Danske Regioner i aftalen om regionernes økonomi for 2008. Ud over Kjeld Møller Pedersen består panelet af forskningschef Erik Juhl (formand), chefarkitekt Ragnhild Aslaksen og cheflæge Bo Brismar. Endnu et medlem udpeges snarest.

SDU i formelt samarbejde med Professionshøjskolen Lillebælt

Syddansk Universitet har netop underskrevet en aftale med Professionshøjskolen Lillebælt om at indgå et formelt samarbejde.

Det er inden for områderne uddannelse og undervisning, efter- og videreuddannelse samt forskning, at de

to uddannelsesinstitutioner vil spille sammen.

Professionshøjskoler er nye regionale sammenslutninger af de tidligere mellem lange videregående uddannelser. Professionshøjskolen Lillebælt udbyder således seks uddannelser – nemlig lærer, pædagog, sygeplejerske, ergoterapeut, fysioterapeut og radiograf. - Vi kan i fællesskab udvikle tilbud, som kan give professionsbachelorerne adgang til relevante kandidatuddannelser hos os. Det kan være via suppleringsforløb eller integrerede forløb, hvor vi fra universitetet leverer undervisning og undervisere til særlige moduler på professionshøjskolen, siger Jens Oddershede, der er rektor for Syddansk Universitet, og han fortsætter:

- I det hele taget vil vi gerne bidrage til at styrke det faglige niveau i den syddanske region, og derfor er jeg meget tilfreds med den aftale, vi netop har indgået med Professionshøjskolen Lillebælt.

De danske sygehuse skal forbedres, og det skal et hold af eksperter være med til.

Foto: Rigshospitalet.dk

LUNDBECKFONDEN

Lundbeck Foundation Junior Group Leader Fellowships

Lundbeckfonden indkalder hermed ansøgninger til tre stipendier for særligt lovende unge forskere og deres forskergrupper.

Stipendierne løber i 5 år, og hvert enkelt stipendium finansieres med 10 mio. kr.

Stipendierne tiltænkes tre danske forskere i 30erne, som vil være i stand til at etablere eller videreføre forskergrupper indenfor sundheds- eller naturvidenskab. Vi forestiller os forskere, som indenfor de sidste 5 år har erhvervet en Ph.D. grad. Emnet skal være original frontlinje forskning indenfor grundforskning eller anvendt forskning. Stipendiet må gerne tiltrække danske forskere i udlandet, som ønsker at flytte til Danmark og fortsætte deres forskning her.

Ansøgningen må maksimalt fylde svarende til 10 A4 sider, og der skal bl.a. redegøres for projektets forskningsplan, medarbejdere, budget og hvorledes man forestiller sig forskergruppen indplaceret på en dansk forskningsinstitution. Desuden ønskes et Curriculum Vitae med ledsagende liste over videnskabelige publikationer og anbefalinger.

Ansøgningen bedes udfærdiget på engelsk og sendt i Word format til Lundbeckfonden på mail@lundbeckfonden.dk inden 15. januar 2008, mærket: "Lundbeckfondstipendier 2008".

Yderligere information kan fås ved at kontakte Lundbeckfondens forskningschef Erik Juhl på (+45) 39 12 80 11 eller på ovenstående mailadresse.

Lundbeckfonden er en erhvervsdrivende fond med betydelige aktieposter i de to børsnoterede selskaber H. Lundbeck A/S og ALK-Abelló A/S. Afkastet af fondens formue anvendes bl.a. til støtte af videnskabelig forskning overvejende inden for sundhedsvidenskabelig forskning, men også til biologisk orienteret naturvidenskabelig forskning samt fysik og kemi. Fonden uddeler årligt ca. 300 mio. kr.

LUNDBECKFONDEN, Vestagervej 17, 2900 Hellerup. Tlf. +45 39 12 80 00. www.lundbeckfonden.dk

Fejl i arvemassen skal kortlægges

Topforskere i Danmark og Kina skal i de kommende fem år samarbejde om at finde årsagerne til, at nogle mennesker er arveligt disponeret for at få alvorlige kredsløbssygdomme i en tidlig alder. Målet er at finde nye veje til forebyggelse og skræddersyet behandling af den enkelte patient. Fra Syddansk Universitet deltager professor Karsten Kristiansen og professor Wang Jun, begge fra Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. De to forskere skal stå i spidsen for tre ud af de i alt syv delprojekter i det nye forskningsinitiativ og skal bl.a. arbejde med kortlægning af gener og testning af forskningsresultater på dyremodeller.

Det nye samarbejde muliggøres af Lundbeck Fonden, der donerer 60 millioner kroner til dannelsen af et nyt dansk-kinesisk forskningscenter under navnet LUCAMP (Lundbeck Centre for Applied Medical Genomics in Personalized Disease Prediction, Prevention and Care).

Centret får til formål at kortlægge 'programmeringsfejle' i den menneskelige arvemasse, hvilket på længere sigt skal føre til forebyggelse og en bedre behandling af tidligt indsatte hjertekarsygdomme.

Born global

Born Global virksomheder kommer for alvor på dagsordenen, når Syddansk Universitet til næste år afholder workshoppen "Advancing Born Global Firms – A Pathway to Nordic Globalization". Det er det Nordiske samarbejdsnavn for humanistisk og samfundsvidenskabelig forskning (NOS-HS), som har tildelt Syddansk Universitet penge til at afholde konferencen. Og SDU blev udpeget i et ansøgerfelt, der bestod af mange nordiske universiteter.

- En af årsagerne til at vælge os er vores lange tradition for forskning i Born Global virksomheder – men også fordi vi har tætte relationer til de lokale virksomheder og Erhvervs-service Odense, siger lektor Per Servais fra Institut for Marketing og Management på Syddansk Universitet.

Gamle fisk i nyt netværk ➔

40-50 forskere fra Europa og USA mødtes midt i november i den sydspanske kystby Cadiz. Her fokuserede de på antikkens fiskeri, som de alle – uanset om de er historikere, arkæologer eller havbiologer – er særlig interesseret i.

- Der sidder forskere rundt omkring på universiteter og andre institutioner, som er kommet langt inden for det lille hjørne, de arbejder med. Men der findes ikke noget samlet billede over antikkens fiskeri, som er en vigtig del af vores miljøhistorie, siger lektor Tønnes Bekker-Nielsen fra Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse på Syddansk Universitet.

Han har sammen med professor Dario Bernal fra universitetet i Cadiz arrangeret workshoppen, som gerne skulle være startskuddet til et nyt internationalt og tværfagligt netværk for forskere, der beskæftiger sig med antikkens fiskeri. Også professor Thijs Maarleveld fra den nye marinarkæologuddannelse i Esbjerg deltog i workshoppen.

- Det er et forskningsområde i stærk vækst. Ikke mindst fordi det er blevet muligt at konservere organiske materialer som træ og tovværk og dermed bevare de fiskenet, redskaber m.m., som hentes op fra havbunden, siger Tønnes Bekker-Nielsen.

Mødet i Cadiz blev blandt andet støttet af det spanske forskningsråd og et stort internationalt forskningsprojekt: History of Marine Animal Populations.

Forsker i brystkræft til Odense

Syddansk Universitet og Odense Universitetshospital ansætter i fællesskab Marianne Ewertz Kvisgaard som professor i onkologi og overlæge på kræftafdelingen. Hun tiltræder 1. marts 2008.

Marianne Ewertz Kvisgaard er speciallæge i onkologi, og hun har siden 2004 været klinisk professor ved Aarhus Universitet kombineret med en stilling som overlæge ved Onkologisk Afdeling på Ålborg Sygehus.

I Aalborg har Marianne Ewertz Kvisgaard ansvaret for behandlingen af brystkræftpatienter, som hun både i

Antikkens fiskeri var emnet, da en række internationale forskere mødtes i Spanien.
Foto: Palfoto.

Danmark og i internationale sammenhænge har arbejdet for at sikre nye og lovende behandlinger. I Odense vil hun fortsætte sin forskning i brystkræft og sit samarbejde med medicinalindustrien om at tilbyde patienterne ny, eksperimentel behandling.

Ny institutleder i Sønderborg

Institut for Grænseregionsforskning i Sønderborg får ny institutleder (direktør) den 1. januar. Det Samfundsvidenskabelige Fakultet på Syddansk Universitet har ansat Elisabeth Vestergaard, der er uddannet socialantropolog. Hun kommer fra en stilling som forskningsleder hos Dansk Center for Forskningsanalyse på Aarhus Universitet. I perioden 2002-2005 var hun ansat som chef/direktør for Humaniorasøjlen og Senior Scientific Secretary for the Standing Committee for the Humanities, European Science Foundation (ESF) i Strasbourg.

Elisabeth Vestergaard har tidligere været seniorforsker ved Det Samfundsvidenskabelige Forskningsråd, forskningslektor ved Aarhus Universitet samt næstformand og deltager i et nordisk forskningsprojekt om kultur og samfund i forbindelse med udnyttelse af arktiske marine ressourcer. Elisabeth Vestergaards forskning ligger inden for det samfundsvidenskabelige område.

- Med ansættelse af Elisabeth Vestergaard får Institut for Grænseregionsforskning en leder med mangeårige erfaringer inden for tværvideenskabeligt forsk-

ningssamarbejde og forskningspolitik. Jeg ser meget frem til samarbejdet med Elisabeth Vestergaard, udtaler dekan Jesper Strandskov. Elisabeth Vestergaard afløser Karen Margrethe Pedersen, som har været konstitueret i stillingen siden august 2006, hvor instituttets tidligere direktør Jørgen Kühl tiltrådte en stilling som rektor for en ny skole i Slesvig.

Fornem anerkendelse til professor

Professor Uffe Haagerup fra Institut for Matematik og Datalogi holdt for nylig tre prestigefulde forelæsninger på Fields Institute i Toronto, Canada. Han var inviteret til at holde "The Fields Institute Distinguished Lecture Series", og SDU-professoren indskrev sig dermed i en fornem række af forskere, som har ydet fremragende bidrag inden for deres område af matematikken.

Uffe Haagerup er således den første skandinaviske matematiker, der er blevet udvalgt til at holde den "distinguished lecture series", som Fields Institute arrangerer hvert år i maj og november. Den canadiske forskningsinstitution står også bag den højeste internationale udmærkelse i matematik: Fields-medaljen.

Uffe Haagerup, der er 58 år, har været ansat på universitetet i Odense siden 1974. Han betragtes i dag som en af verdens førende forskere inden for operator algebra, som er teoretisk matematik med stor anvendelse inden for moderne fysik.

Andersen og den sociale arv

Det var ikke H.C. Andersen, men den anerkendte samfundsforsker Gøsta Esping-Andersen, der i november måned fik sat emnet negativ social arv på dagsordenen. Det skete både i pressen og på Syddansk Universitet, hvor han var inviteret af The Hans Christian Andersen Academy for at holde årets HCA-forelæsning. Godt 400 gæster havde taget imod invitationen til at høre udenlandsdanskerens bud på, hvordan vi sikrer et samfund, hvor ingen bliver født ind på et B-hold.

- Alle børn bør have lige livschancer, når de begynder i skolen. Om de så vælger at bruge

dem eller ej, er en anden sag, men jeg tror ikke, at nogen kan være uenige i, at vi gerne vil have et samfund, hvor alle børn begynder på samme startlinje. Og det er derfor, man skal interessere sig for negativ social arv, sagde han.

Hans forskning viser, at der skal sættes ind, før barnet fylder seks år, og at indsatsen ikke bare gavner barnet. Samfundet kan forvente at få sine investeringer op til tretten gange igen.

I forbindelse med sin visit på universitetet besøgte han også Center for Velfærdsstatsforskning.

Af Dan Hansen, dan@sdu.dk

